

دانشگاه سوادکوه

گروه آموزشی پژوهش هنر

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته پژوهش هنر

عنوان:

مطالعه تطبیقی آثار هنری دین ودایی و دین زرتشت در هند و ایران باستان

استاد راهنما اول:

جناب آقای دکتر ابولقاسم دادور

استاد راهنما دوم:

جناب آقای دکتر امیرحسین چیت‌سازیان

دانشجو:

اعظم مشایخ نیا

بهمن ۹۱

واژه های کلیدی:

هنر هند باستان، دین ودایی، خدایان ودایی، هنر ایران باستان، دین اوستایی، خدایان ایران باستان

چکیده:

امکان شکل گیری هر فرهنگ و آئینی ریشه در خاستگاهی مشخص دارد که در حکم بستر و زمینه رشد آن عمل می کند. بنابراین تعاملات در جوه اشتراک فرهنگهایی که در کنار یکدیگر به حیات خود می پردازد امری است طبیعی و البته گاهی ضروری که امکان توسعه و گسترش فرهنگی هر یک از فرهنگهای همجوار را فراهم می سازد. مردمان سرزمین های ایران و هندوستان در طول تاریخ و حتی پیش از ورود آریاییان به این مناطق با یکدیگر در ارتباط بودند، آثار به دست آمده توسط باستانشناسان در فلات ایران و دره رودخانه دجله و فرات حاکی از آن است که این مردمان با یکدیگر ارتباط نزدیک و مداوم داشتند. این ارتباط تا به امروز در دوره های مختلف تاریخی به شکل های گوناگون ادامه داشته است. ادیان ودایی و زرتشتی در هند و ایران باستان هر یک با داشتن هویتی مستقل و مشخص و همچنین حفظ عناصر بومی خود تحت تاثیر یکدیگر قرار داشتند. با بررسی تطبیقی آثار به جا مانده از هر دو دین بر آنم به عناصر و موارد مشترک، غیر مشترک هر یک از آنها بپردازم و سر فصلهای دین ودایی و اوستایی را در زمینه هنرشان مورد بررسی قرار دهم. هدف از این تحقیق نقد و بررسی آثار هنری دین ودایی و اوستایی در تمدن باستان و کشف رابطه هنری این دو تمدن با باورها و اعتقادات مرسوم آن زمان است و همینطور گرد آوری نقاط اشتراک و افتراق آثار هنریشان به صورت منظم همراه با نظرات علمی موجود و با تکیه بر تحقیقات انجام شده در زمینه هر دو تمدن می باشد. با توجه به سه فرضیه زیر به مطالعه و بررسی آثار هنری هر دو سرزمین در دوران ودایی و اوستایی پرداختم. فرض اول اینکه مردم ایران به دلایل مختلف از زمان کهن با مردم هند در ارتباط بودند، این رابطه و پیوند تنگاتنگ در هنر بومی هر دو تمدن به تصویر کشیده شده است. فرض دوم اینکه آثار هنری هر دو سرزمین متأثر از نمادگرایی و رمز پردازی هستند و در نهایت فرض سوم اینکه هنرمندان هر دو سرزمین علاوه اجرای خواسته پادشاهان زمان خود هوشمندانه سعی کردند که از هنر علاوه بر تزئین به عنوان ابزاری برای نمایش اعتقادات درونی خود بهره مند گردند. در این پژوهش از روش توصیفی، تاریخی و کتابخانه ای استفاده شده است گردآوری اطلاعات و ابزار آن با شیوه اسنادی- تاریخی و با ابزار فیش برداری و گرد آوری اسناد و تصاویر صورت گرفته است.